

Mahjas Weefis.

Ar pašča wifuschepliga augsta Keisara wehleschanu.

28. gada-

gahjums.

Maksa ar peesubtiščanu par pašči:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.
bes Peelikuma: par gadu 1 " 60 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
bes Peelikuma: par 1/2 gadu " 85 "

Maksa bes peesubtiščanas Rīgā:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.
bes Peelikuma: par gadu 1 " " "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu " 90 "
bes Peelikuma: par 1/2 gadu " 55 "

Mahjas Weefis isnahk weenreis pa nedetu.

Mahjas Weefis teel isdots festdenahm no plst. 10 sahlet.

Maksa par flubinasčanu: par weenas slejas smaltu rakstu (Petti)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, maksa 8 lap.

Rebalzija un espebzija Rīgā, Ernst Plates bilšu- un gahmatu-bru-latawā un burtu-lecturē pee Pēštera basnizas.

Nahditais. Jaunalahs sinas. Telegrafa sinas. — Gelfšemes sinas: Rīga. No Mas-Salajas. No Duntis juhemas. No Grobinas. No Šķibes pagasta. Bojās. Si Boneweščas aprinka. Peterburga. Domenu ministerijas. No Batumas. — Ahršemes sinas: Politikas pahrlate. Anglija. Pēšhte. Pahrl strofuleem. Lauksaimneku pirmats lapitais ir — sinasčana — Peelikumā: Kā Čhartowas pilšehta zehlušehs. Reformazijas draugs. Graudi un seedi.

Jaunahs sinas.

Jauneezeltais Rīgas wežatais polizijmeistars, palkawneeks Starowš, treschdeenas nakti, pulksten 3 rihtā, pa Rīgas-Dinaburgas dselszoku atbrauca Rīgā. Zeturdeen plst. 1 Peterburgas weesnizā, kur winsch nometees, polizijas eerehdmī stahbijahs preeščā sawam jaunam preeščneekam.

Widšemes gubernas pasta pahrwaldneeks ir luhdšis, publikai darit sinamu selošo isinojumu, deht eewehrosčanas: Zaur scho teel sinams darits, ka — lai nahloščā 1884. gadā is wifahm pastu eestahdehm Widšeme, bes ne kahdahm formalitetehm, waretu fanemt wifadu korespondenziju, kas atnahluse is privatperfonu waj eestahšču wahrdu — tiks isdotas no 1. dezembra sch. g. biketes, par kurahm jamaksa Rīgas gubernas pasta kantori pa 1 rbl. 50 kap. par katru, wifās zitas pasta eestahdes pa 1 rbl. — Tee, kas wehletos schihš biketes eeguht, top usaižinati, greestees ar rakstiteem luhgumeem pee tahm pasta eestahdehm, is kurahm wehlahs fanemt sawu korespondenziju, pee laika, t. i. dezembra mehneft, peesihmedami sawu amatu, wahrdu, tehwa wahrdu, familiju un dsihwolkli, tapat ari tirgosčanas firmu waj magastinu, ja korespondentam tahda ir. — Luhdseja rotas parakstam wajag buht ap-leežinatam zaur poliziju waj notaru, ar peesihmi, ka luhdsejam peeder firma waj magastina, ja us to wahrdu nahl korespondenzija. — Ja tahdu biketi wehsefes kahda privateestahde, tad ihpaščā luhgumā pasta eestahdei jadara sinams, zaur personahm, kas fastahda eestahdes waldi: ihpašči lam buhs usdots is pasta-pawehstehm taisit pilnwaras usraktus preešč apdroščinatu wehstutu, naudas suhtijumu un patu fanemsčanas. Schahdu pilnwarneeku parakstam wajag at-rastees luhguma rakstā preešč biketes isdo-sčanas. Pee luhgumeem, pawehstehm un biketehm wajag buht privateestahdes sehgelim, ja tahds winai ir.

Kursemes gubernators v. Bilienfeldt kungs, kas amata darisčanās ilgal nefa mehneft

usturejahs Peterburgā, otrdeenu pahrbrauca atpakal us Jelgawu un usnehma atkal sawas gubernas pahrwaldisčanu.

Jaunelgawas aprinka teesnefts, barons G. Behr, us sawu luhgumu, atlaists no amata.

Pee finansministerijas eezeltā kommisija, kurai jamekle pehz lihdselkeem, ar ko aprobe-schot un pamasinat schuhposčanu, tagad eefahluše pahrluhkot un apspreeft tos sinoju-mus, ko gubernu-kommisijas winai schai leeta peesubtijusčas. Scheem sinojumeem bij dot atbildes us schahdeem jautajumeem: Kahdā mehtrā schuhposčana isplatijusehs stary laudim? Zil schenku atrodahs katras kom-misijas aprinki? Kahdi lihdselki leetojami, lai atradinatu semneekus no pahrlēzīgās brandwihna dšersčanas? — Us scheem jau-tajumeem tad nu minetās gubernu-kommisi-jas dewusčas sawas atbildes, bet schahs isdewusčahs, ka „Peterb. Wed.“ sino, til raibas un neweenadas, ka ne buht ne-efot eespehjamš no tahm noskahrst, ka ar schuh-posčanas sehrgu ishti stahw un kahdi lih-dselki turami par derigeem preešč winas dšeedinasčanas. Dasčas kommisijas — tā minetā awise raksta — spreduščas, ka Kreewu semneeki esot jaw no dabas ishti schuhpas, kas pasaudejot schenlds wifās zil-wezīgās ihpaščibas un pahrnešot tikai ne-tikumus no tureenes mahjā un familijā, zaur ko tee ispostot sawu fainneezibu un palekot pašči wilstij par nastu un postu; dasčas zitas turprei atkal isteilusčas gluschi otradās domās, apgalwodamas, ka semneeki dšerot loti mas un isdodot tikai neezigu dalinu no saweem gada eenahkumeem par brandwihnu, tā ka pehz scho kommisiju domahm schuhpo-sčana buhtu turama par pateesibā nemas ne-efošču, t. i. par spoku, kas meklejams tikai kauschu eedomās. Dasčas zitas kom-misijas atkal gan nenemahs wis noleegt, ka schuhposčana stary laudim teescham atrodama, bet winas ranga to aishildinat un peerahdit pat par wajadfigu, isflaidwodamas, ka muhsu semes klimatā pee semneeku wis-pahrigi sliktās baribas un stipra darba brand-wihns esot jo derigs paligs pee kauschu ust-reshanas, ladeht wina dšersčana buhtu wehl

jo wairak eewehlama. Dasčas kommisijas atkal atraduščas wainu labaku nepilnibā, kur tikai brandwihns ween dabujams, un zehluščas preeščā, ka winas buhtu tā pa-plaščinajamas, ka laudis tur dabutu neween brandwihnu, bet ari siltu ehdeenu, tehju un atrastu pa laikeem ari kahdus teatra israh-dijumus, dšeedatajus u. t. pr. Tam wifam gluschi taifni preti dasčas zitas kommisijas atkal spreduščas, ka pee labakahm it ne ka newajagot pahrlabot, jo to darot, winas paliktu laudim jo patihkamas un mihtas, tā ka tee atradinatos wehl wairak no kahrtigas mahjas- un familijas dsihwes un wifadi ne-tikumi eetu wehl wairak wairumā. Tapat ari tai sinā, waj labaku flaits buhtu pa-masinajams waj atstahjams tagadešā leelumā, gubernu-kommisijas isfazijusčas til neweenadas domas, ka pee finansministerijas eezeltai kommisijai nemas ne-efot eespehjamš, noskahrst, kas no scheem raibajeem preeščsliktumeem buhtu turams par daudsmas derigu un kas par gluschi atmetamu un skahdigu.

Telegrafa sinas.

Roma, 1. dezembri. Keisars Wilhelms laida pee Italias lehnina telegrafa sinu, kurā keisars issala, ka wina dehta zelojums us Romu noteekahs us wina (proti keisara) wehlesčanos. Keisars Italias lehninam issala pateizibu par tronamantineeka fanem-sčanu un pee tam peesihmē, ka apmelleju-mam tas noluhks, lai pastahwosčas faites stary Wahzijas un Italias waldneeku fa-milijahm un abahm tautahm tiltu stiprinatas.

Londone, 1. dezembri. Us tureenu no Honkongas atnahluse sina, ka Anamas lehnin-sch no Franzuschu pretineeku partijas nogiftets, un tapehz atkal karšch gaidams stary Anamu un Franziju.

Kahiro, 1. dezembri. No Kartumas teel sinots, ka Mahdi ne-efot nekahdu peekriteju. Wairak nemeerneeku ziltis no wina atritu-sčas. Winam daschadi kawekli stahjuschees zeta, lai kara-pulkus sadabutu un aishubtitu preešč Kabbali zilts pahrwaresčanas Dar-furas aprinki.

Gefchjemes firas.

Rigas pilsehtas domeš sehdeschana pirmdeen bij apmekleta no 47 domneekem. Us deenas labrtibas stahweja schahdi jautajumi:

1) Pensija nomiruscha pilsehtas ahrsta F. Lange familijai. Us pastahwoscho pensijas likumu pamata nospreeda: dot weenreisigu palihdsibu 228 rbl. 68 kap., un pensiju is gadus pa 76 rbl. 22 kap.

2) Gruntsgabala atwehleschana preefsch nabagu patwerfmes Maskawas Ahr-Riga. Mahte bija preefscha stahdijuse, la preefsch schihš patwerfmes paplaschinaschanas, it ih-paschi zaur behrnu patwerfmes, nespehjneeku nama un darba nama buhwem, nepeeteekot tagadeja gruntsgabala un tadeht luhdsa, preefsch scha noluhla atwehlet tur blatus atrodoschos, pilsehtai peederoscho 1059 kwa-drat-afu leelo gruntsgabalu. Nospreeda: atwehlet bes maksas us pastahwoscheem no-fazijumeem.

3) Emmu kantora flehgschana. Us pilsehtas waldes preefscha stahdischamu, la schis kan-toris no publikas teekot mas eewehrots un tadeht israhdotees par newajadsigu, nospreeda: emmu kantori flehgt.

4) Taupibas grahmatinu eeweschana tau-pibas lahde (sparkase). Gewehrojot to, la ihpaschas sihmes isdoschana par latru eemafajumu ir dascha sinā ne mas apgrubtinajums ta preefsch paschas lahdes, la ari preefsch noguldijuma eemafataja, dome no-spreeda; eewest ihpaschas, us noguldijumu eemafataja wahrdu isdodamas grahmatinas, kuras wifas eeguldijumu eemafaschanas, la ari winu isnemschanas, lihds ar prozentu aprehkenumu, eerakstamas. Turklah no-spreeda, la prozentes aprehkinamas jaw no 1 rbl. (lihds schim aprehkinaja tikai no 5 rbl.) un la taupibas grahmatina eeraksta-mais kapitalis nedrihst leelaks buht la 500 r.

5) Taupibas lahdes kapitala pawairo-schana. Taupibas lahdes kapitalis schim brihscham ir 140,000 rubl. leels. Behz lahdes statuteem winam wajag til leelam buht, la lihdsinajahs 10 procentem no no-gulditahm summahm, kuru schim brihscham ir 2 1/2 mil. rubl. Ta tad taupibas lahdes kapitalam wajadsetu buht 250,000 rubl. leelam. Lai scho summu jo drihsaki waretu safneegt, dome nospreeda: turpmal lahdes kapitalam is gadus peeschkirt zeturto datu no skaidras pelnas.

6) Pilsehtas waldes disposizijas summas pa-augstinaschana. Agral pilsehtas waldes paschas sinā bija atwehleti 30,000 rubl., wehlaki 40,000 rbl.; tagad wina luhds, lai peeekot wehl 15,000 rbl. Dome nospreeda: peelikt.

7) Taupibas lahdes administratora zel-schana. E. A. Becka weeta, las no scha amata atlahpahs. Gezehla: kaufmani Ed. Schmidt.

8) Zibulina un zitu sehloschana par to, la Jaroslawas eela neteekot bruzeta. Us fuhdsibu kommisijas preefscha lischanu, dome sehloschanos atraidija.

9) J. Hellbarta un zitu sehloschana par to, la Artillerijas eela neteekot bruzeta. Suhdsibu kommisija lika preefscha, scho sehloschanos pa eespehjai eewehrot.

10) B. Semenowa sehloschana par to, la neteekot isdoti no wina wehrtspapih-

reem, las atrodotees saloga kahda maksajuma deht. Nospreeda: dot Semenowam padomu, par sawu leetu aprunatees pilsehtas ekono-mijas pahrwaldē.

11) Ernst Plates'a sehloschana par buhwes pahrwaldi. Scha jautajuma is-spreeschanu atlika, tadeht la truhka wehl daschu sinu.

Rigas-Dinaburgas dselszeta stanzija Riga, la „Rischskij Westniks“ dabujis sinat, tiffchot pahrbuhweta, ta wifas kantoru telpas, la ari pasaschiru istabas. Dselszeta walde tam noluhkam nolehmuse 60,000 rbl.

„Eesti Postimees“, runadams par to, lahdi pahrgrosijumi muhsu semei gaidami pehz se-natora rewisijas pabeigschanas, faka, la esot zeribas, drihsa laika fagaudit meera un sweh-rinato teefas. Waj bes scheem pahrgrosijumeem wehl lahdi ziti notikschot, to wehl newarot sinat. Bet schee minetee pahrgrosijumi ween jaw atnesischot daudš labuma muhsu semes eemihntneekem.

No Mas-Salajas. Lai gan schis gads, wispahrigi nemot, ir labs, tad tomehr winsch wehl newar dseedet wifas tahs kaites, kuras zaur preefschejeem slihteem gadeem zehluschahs. Zil sinams, tad laba data faimneeku pehrn palika ar renti paradā. Kad jaw naw preefsch diweem, bet preefsch weena gada ween audsis, tad gan waretu fazit, la ar scha gada raschojumu waretu til ar scha gada isdoscha-nahm weegliki zauri tift. Lai ar wifu ne-zeeschamalahm maksaschannahm lihdsigi tiftu, jakerahs pee gruhtheem lihdselkeem: japahr-dod, lai gan newaretu, lahds ragainis, ba-rofnis u. t. pr. Tadeht Widssemneeka k. is-fazitās domas, lai rudens termini tiftu wehlaki, us linu laiku, pahrzelti, ir wifu wehleschanahs. Dascheem ari, ihpaschi pa Ruhjas lihdscheem, ar leelo uhdeni seens ir aifnehts. Ta tad schis gan bagati fauzamais gads leelakai datai zaur wezahn maksascha-nahm naw nekahds preezigs, bet itin behdigs.

— Isgahjuscho seemu te ari fastahdijahs sem-lopibas beedriba, bet nu jaw wairal la pus-gadu atstahjusti ar darboschanos. Tadeht la pat daudsi no beedreem apstahschanahs zeh-lona nesin, tad daschadi spreesch: la laikam esot, tapat la zitās pufes, no augstakas pufes aisleegts, fapulzes noturet, jo beedribai statuti ne-esot apstiprinati; waj atkal, la beedriba esot zaur pehdigo isrihkojumu Kei-sara swehtids paradš kritusi, zaur lo fa-pulzes newarot noturet, jo par lokalu par latru reisi jamaksajot 10 rubli un par ap-gaismoschamu un apsilbischamu wehl ihpaschi. Ta tad beedri aif nesinaschanas sehlojohs, la beedribas gada naudu, 3 rub., tihri la par weli ismaksajuschu. Sapulzes esot bi-juschas janotur beeschalds terminds, la tas ari no eesahkuma notizis; til ilga darbo-schanahs apluschana esot par beedribas is-gaischamu eeskatama, kuras ihstais zehlons no preefschneezibas pufes lihds schim wehl ne-esot sinams darits. — Galā wehl japee-min, la Kahrllu-wahzeetiba pee mums naw wis wehl pagalam isnihkusi, bet teek la dahrga manta lopta, tilpat wahrdu fagrosischana, la ildeenischkiga fadsihwe. Tahs weizinataji, ja ne wairal, tad zaur to wahrdu „morchen“ leek fewi pasihtees. Sinams, la tad ar scho sehrgu apfiruschas jaunawas ar godigeem jaunelkeem negrib fa-eeetes, bet gan labprah ar tahdeem, las pehz kunga spalwas iska-

tahs, lai tas buhtu waj patš leelakais schuhpa un plunduris. (B.)

No Dantes juhmalas. „Juhras-mahte, mescha-mahte — Tai puhriu darinaj.“ Scho tautas dseefminu ari muhsu pufē daudš-lahet dsird atflanam. Bet ja abas laimes nesejas tuwati apstatam, tad pehdejā pee juhmalneeku fadsihwes spehle itin wahju lomu. Turpretim pirmā, ta mehds eejaul-tees muhsu wisfalkafajds dsihwes paweder-nds, dascham peeschkirdama bagatibu, godu un wisadu labumu, dascham atkal preeka-bikeri ruhktas sahles maisidama, ja zitam pat beidsamo zeribas starinu laupidama un fawds wehds, druhmigi trahzofchds wilnds eeguldinadama.

Lai nu tā! Tomehr juhrai mehš ustizam sawu dahrgako mantu, wifas warai sawus tehwas, deklus, braktus, radus, draugus un bruhrganus atwehledami. Un la muhsu zeribas naw tukschas, weltigas wehja domas, to „juhras-mahte“ peerahda latru gadu no jauna. Muhsu peederigee brauz droshi faweem lepneem gulbeem, lihgodamees wifas juhras wifneem, pahrwesdami fweeschas semes pelnito, ar lo neween usturet seewu, behr-ninus, nopirkt mahju, bet ari west lihga-winu pee altara, un ta sawu gruhto, juh-ras breefmahm bagati pildito dsihwi us mas azu-mirkleem pasaldinat. Bet la „juhras-mahte“ juhras brauzejus zeeti audsina, tos daschbrihd' gan weegli lolodama, bet dasch-brihd' ir pat firbis un ihkftis fatrizinadama — un leela laime, ja ar to ween wehl pahre-et — to schis notikums atgahdina.

14. oktobr sch. g. bija mums juhmal-neekem nebaltā deenina. Voti stipris wa-lara wehjsch schnahdams fatrizinaja juhru. Schi sawas putoschas bangas fazehla ahtri, tahs pret kraštu suhtidama, it la tas buhtu lahds zeetofnis, las janem ar sturmi. Pulksten desmitds no rihta redsejam weenu leellaiwu, faplehstahm sehgelem, ar malku lahdetu, muhsu peekraštei tuwojamees. Wa-jadfigā attahkumā no krašta ta ismeta sawus enkurus. Bet par nelaimi enkuri netureja. Wini faweem sareem ara juhras-klonu, it la tur lahds plehsums buhtu japlehsch. Ta pret pusdeenu leellaiwa no wifnu waras un enkuru tezinaschanas bij atfista til tuwu peekraštei, la wifas apalschu pret almineem fahla fist kopā. Schkerbutus un drupatas jaw redseja gahsumds pludinajamees. Tschetrus spehzigus wihrus wareja manit us leel-laiwas deka; tee nepeekufuschu strahdaja, gan malku ahra sweesdami, gan rihzagus labr-todami. Bet la rahdijahs, wifš wifu pub-linsch buhs weltigs. Buhs ja-atrod druh-migajā dselmē, las it la werdoschs latlis sawus mutukus us augschu greesch, beidš-maju firds pulsteenu nostahschanahs! Te us reis jauns zeribas starinsch atspihd! Wairal wihru nodarbojahs firgeem wefdami leelu swejas laiwu, las lahdu wersti no breefmu weetas attahlu. Atweeschana isdodahs. Ma-nigas un paschapsinigas rokas wifa ahtrumā to par glahbschanas laiwu eekahrto. Metahs winā eescha feschu kreetni wihri, pa datai juhras brauzesi, pa datai swejneeki. Spehzi-gi tee schkel faweem stipreem aiceem milsi-gi rihstoschas putu bangas. Leellaiwu safneek. Tschetras zilweku dsihwibas laimigi isglahbi. — Trako „juhras mahte!“ Plofes aukal kreetni juhneeki nahwes breefmas ne-bihstahs!

To leellaiwu, to scheid fadragaja, nofauz „Marlihe.“ Wina peedereja Andrejam Reelstinam is Dundagas (Kurfemē). Wijs laiwas personals, kas, paldees Deewam, lai-migi isglabhts, fastahweja is tshetreem wi-hreem: Andreja Reelstina — la schlihp-pera, Diedrich Reelstina — la stuh- mana (is Dundagas), Juno Paggel (is Raesla, Igaunijā) un Fahna Pariso (is Sweizeema, Widsfemē) la matroscheem. Brah-teem Andrejam un Diedricham Reelstinam ta leellaiwa peedereja. Wini beidsfamas at-leelas no bralas uhtrupē pahrdewa un tad aisheloja atpalak us fawn dsimteni Dundagu. Lai Deems palihds zilwezeem behdās! — Buhtu gan ari japeefauz glahbeju wi-hru wahrdi, bet lai paleef. Katrs kreetns darbs flawē daritaju, newis daritaja wahrdē.

Behz ta leelā pubteena Steenes juhrmalā Swejneek- un Kalnin-Vingu gruntineeki fa-nehmufchi diwmastu kugi bes zilwekem. Tas bijis lahdbets plankahm. Us kuga ne-efot atradufchi ne drehbju, ne ehdamu leetu, ne ari zita, kas waretu sismet, kur zilwefi pa-likufchi. Damsflugis femē dabuto kugi esot aishwedis us Rigu. Telegrafefufchi, waj warbuht kur kuga personals nebuhtu is- glahhts, bet lihds schim wehl nelahdu sinu ne-efot dabufufchi. Zubneeki paschi prahto, ka, zil pehz kuga simehm warot nojehgt, kugis esot no otra fasehgelets, jo weena fahna bijufi stiprei fadragata. Kugineeki, laikam no grimfchanas bihdamees, buhschot ar drehbehm un fawahm mantinahm botē (laiwinā) mellejufchi glahbschannu, domadami ar to pee malas tikt, bet leelais wilnis laikam buhschot boti apgahsis, la tas ne reti ga-dotees. Tā tad tee laikam jaw dusot sawā milligajā kapā.

Warbuht daschaj seltentitei schini rudeni, schkehru schketeredamai, asarinas jaritina tadehl, la mihtakajam „Smiltis grausch tos bahlos waigus, — Uhdens matus plewinā,“ un lai wina deefin la ar neluhgtos: „Al juhs juhras swejneezini! Iffwejojeet malinā,“ tomehr wijs neneeka nepalihds. „Zuhras-mahte“ ne tik ween nepalihds tai „puhrinu darinat,“ bet wina to paschu putinat ispu-tina. Turpreti juhrmaleefchu jaunawu leelakā data warehs lihgfmi jo lihgfmi skandinat:

„Zuhras-mahte, mescha-mahte,
Man puhrinu darinat.“ S.

No Grobinas. Nakti no 13. us 14. no-wembri sch. g. pulstien weenā no rihta is-zehlahs uguns lahda Schihda namā, la ari lahda blakus ehla weenā reisē. Ugunsdseh- feju beedribas preefchneekem tika tas tuhliit pasinots un pehz sprizehm luhgts. Uhdens sprize tika gan atwesta, kura lahdu pus- stundu us eelas stahweja, jo uhdens muzas, kas pee sprizes peederigas, nebij tuhliit at- westas; ari uhdens spaini un uguns ahki nebij isdoti. Uhdens muzas laikam gan ta- dehl nolawejahs, la daschs Mosus dehlē leedsahs sirgu preefch tahm dot. Tad kad uhdens muzas tika atwestas un pee pumpja peebrauktas, truhla ta wajadfiga eerihlojuma, to uhdeni muzas eepumpet. Tapat kad uh- dens bij atwests, truhla wajadfigo lungu, kas sprizes waditu, lai gan L. Igam it ih- paschi tadehl bij nosuhitits pakat. Weens sprizes kommandeers G. Igs bij gan eera- dees, kas sprizi wadija, bet pa leelakai datai uhdeni islaida gaisā un daschu lungu ap- sprizeja. Ari deenas laikā, kad pa leelakai

datai uguns bij nodsehsta, no sprizes mei- stara W. Iga uhdens tika sprizets us garam brauzejeem, la ari pee wifas uguns apspee- schanas ta leelakā nelahrtiba bij manama. (Latw.)

No Schlibes pagasta „Balfs“ dabufis schahdu sinojumu. Preefch lahdam nede- tahm Rigas polizijas walde sinojufi Schlibes pag. wezakam, Dobeles aprinki, la lahda pee wina pagasta peederiga meita, M. . . . . wahrdā, dsendejufi behrmu, to islikufi un pate nosudufi. Sawā pagastā neweena M. . . . . ne-atrasdams, bet dsirdejis, la tuwajā Mil- tinu muischā lahds M. . . . . par stal- meisteru un tam meita Rigā dsihwo, pagasta wezakais nahf us domahm, la tad jaw tik ta pascha M. . . . . meitai ween tas ir atgadijeess. Winsch dodahs taisni us mineto muischu, un ne-usmekle wispirms tahs mei- tas wezakus, behdigo wehsti ar apdomibu teem klufibā sinamu darit, bet greefchahs taisni pee muischas rentes lunga, barona f. G. . . . . tam taisni teikdams, la wina stalmeistara meitai Rigā behrns gadijeess, to atstahjufi un pate pasudufi. Barona lungs aizina M. . . . . pahri pee sewis. Wihrs ee-eet pirms weens pats un, behdigo wehsti dsir- dedams, top tā aish firdsfahpehm pahrmēts, la isnahzis, nesaprot sawai feewai dsirdeto atstahstit. Seewa ee-eet un winai, tahdu kauna un behdu sinu dsirdejeschaj, glehwā mahtes firds tik loti top aishgrabhta, la us weetas paleef flima! Apbehdinatais tehws, newaredams tuhlin pats us Rigu atsteigtees, raksta us Rigu pee teem lungeem, kur meita bijufi deenastā, bet atbildes nesagaida. Tad behdigā mahte steidsahs wifā wahjibā pate raudsit.

Tē, kas par brihnumeem! Wina atrod sawu meitu spirgtu, wefelu un ar wifu godu pee teem pascheem lungeem dsihwojot, kur jaw arweenu bija, un neds winas meita, neds ari winas deenasta lungi no tahda netikuma nelo nesin.

Tā tad zaur pag. wezakā ne-apdomigo pahrfsteigschanos newainigas meitas gods ne- pareisi postits; jo pa pagastu un aplahrtne schi kauna wehstis ispaudufees un ari newai- nigeem wezakeem nepelnijufcheem tā bija ja- zeesch. Jo kuresch gan wairs mahtes isteif- schanai tizehs, la no pascha pagasta wezaka tahda nejauka fina tikufi isplatita.

Bojās. Par muhsu raschojumu schini gadā newar fuhdsfetees, rudsi gan bija pa- plahni, bet wafareja bija paldees Deewam wifa labaka, katris semkopis war ar meeru buht. — Muhsu pagastinu ari fahf apmeklet tehwinu, fouzami sagti, un proti: Nakti no 13. us 14. nowembri sch. g. W. mahjas puifim uslaufa klehti un issaga dauds drahnas un ari wehl naudu, tā la nabaga zilwels ar sawu feewu un meitu pawifam pliki pa- likufchi, tik la mugurā, katram zilwelam buhs schehl dsirdot winu nopuhtas un raudas. Tad wehl tam pascham fainneekam pehz 3 jeb 4 nedelu atpalak nosaga sirgu us ganibas no wifem to labako, bet pehdas wehl naw useetas. Buhtu wehlejams, la tahdus tum- fibas behrmus waretu rokā dabut, un pehz likuma apstrahpet. R. S.

Is Poneweefchās aprinka, (Kaunas gub.) Tiklab schē, la wifā Kaunas gubernā ir pehz brihwlaischanas, it ihpaschi pehz pehbeja Potu dumpja, dauds Latweefchu eenahkufchi, sawu dsihwi nodibinadami. Daudsums leel-

gruntneeku un arendatori ir Latweefchi, ta- pat ari wifās muischās, kur Latwju un Wahzu kungi wifā muischas eerehdni, la: muischu pahrluhki, wagares un ziti, gandrihs weenigi Latweefchi, kureem teitan laba flawa. Ari daschi kalpi ir Latwji, bet fchee gan wairat no agrafeem dsimtslaikem zaur Wahzu lungeem eewesti, gan ari zitadi la panihkufcho rentneeku jeb amatneeku pehz- nahkamee. Iffweizigs Latweetis pat Potu muischās weetu atron.

Ar saweem ziltsradeem, Leifcheem, Lat- weetis labi fateel un kad walodas radneeziba abejo ahtro walodas ismahzifchanos loti pa- balsta, tad war wifus Latwjus kreetni Lei- tiski un Leifchus Latwiski runajam dsirdet. Kad gadahs attihstitako kauschu fa-eimās buht, tad ari pretpusiga simpatija manama, kuru schimbrihscham wehl tilai neweenadā tiziba un kauschu semais attihstibas stahwoflis to neta kawe.

Ar skolam efam mehš, Latweefchi, teitan tai mehra flikti apgahdafi, la mums nawa skolas ar latwisku walodas mahzibu, kuras gan aish ta eemefta wehl zeltas nawa, la pehz pastahwofcheem likumeem naw brihw zitadas skolas la weenigi ar Kreewu mah- zikas walodu dibinat un cestahdit. Waldiba ir par tahdahm Kreewu skolahm gahdajufe, tahs daschās fahdschās dibinadama. Semeflis, kapehz skolas ar zitadu mahzibas walodu, ne Kreewu, leegtas ir, lai waretu tam tik stahdigam Potu pahrfswaram, kas pehbeja dumpi tik gaischi parahdijahs, pretim stahtees. Latwijā fuhdsahs, la tahs tautas skolas tik wajadfigo Kreewu walodu mas eewehrojot, pee mums turpretim posts ar Latwju wa- lodu, nebuhdameem brihw dibinat Latwiskas skolas.

Latweefchu Awises schehlojahs par to pa- schu leetu lahds Marinelloff lungs, dodams padomu, tejeenes Latweefcheem weenotees un Latwju skolu dibinat, tad es waru minetam lungam pirmo aprahdjumu atjaunot, la schahdas domas schimbrihscham ne-isdaromas, luhfjotees us likumeem, kuri to leeds. Ne- buht jaw nawa domajams la, ja nebuhtu schkehrsti is ahreenes radufchees, la tad fen jaw Latwju skolas dibinatas tikufchahs buhtu; materialigā waj fatifsmas sinā jaw lawefki nebuhs mellejami! Bes tam waru schimbrihs- scham teikt, kur mums tejeeneefcheem Kreewu isglitibas panahfchana tā fatot us fleeg- schna stahw un nelahdas zeribas us ziteem lihdsfelkeem, tahdu isdewigu brihdi steidsjami isleetat un no Kreewu gimnasijas mundeer- ina wis nebaiditees, bet gan zaur tam few plaschās Kreewijas durwis atwehrt! Schini noluhkā, pateesi labaki wehletees wairs ne- waram: tautas skolas fahdschās un aprinku pilsehtās gimnasijas! Un — tad, la Bone- weefchā un zitur, kur luteru basnizas, ari pee tahm basnizas skolas ronahs, tad schahs Kreewu gimnasijas apmeklejet war ari reli- gijas stundas nemt. Wahzu skolu entusiasms pahrdsihwots, praktika tilpat la tagad jaw, tā ari nahlotnē pagehrehš Kreewiski un — Latwiski.

Sedsimtee wed sawu fainneezibu tahdā pascha lahrtibā, lahda teem tehwu-tehws mirdams atstahja un tahdā pascha wini at- stahs saweem behrmu-behrneem, aish ta eemefta, la winu seme ir schnorēs zita zaur zitu is- laifita un kopigas interesēs tura, lamdehl wifem reisā jafehj, japfauj un jagana.

Tejeeneeschu masgruntneekem semkopibas mahzibas ir nederigas, jo tahs aif tahm dau-dsahm kopteesibahm neleetojamas. Materia-liga fina ir wini pehdejâ laikâ koti peeneh-muschees zaur sawu teizamo taupibu, koti weenkahrscho dshwes wihfi un lehto darba spehku, falihdsinajot ar Kurseni.

Garidsneeziba pastahw pa leelakai dalai is dshimuscheem Leischeem, bet kuri sawa weeta nohtuwuschi, par Poleem isdodahs, sawu pawahrdes galu „tis“ par „witsch“ jeb „ski“ pahkrustidami. Warbuht wehleschanahs no augscheenes? Wiswairat par garidsneekem wini ari mahzahs, jo teem tē pee laudim leels swars un spihdoschs stahwoflis. Pa-gastu waldes ir Kreewu waloda eewesta, kur dascham labam pagasta wezafam weenigi us ftrihwera taifnibas un pateesibas mihibu japalaischahs un dokumenti parakstami. — Laudis, tiklab satiksmâ kâ ari mahjâs, us-wedahs peeklahjigi un ir pasemigi. Wispah-rigi waru teikt, ka tee daschadee aisspreedumi, kahdus Latwijâ pret Leischeem daudsi-naja, ir nepateesi un zehluschees us tahdu paschu wihfi, kâ tee par mums no muhsu eenahzejeem. No kahdu reisi kahds atstawka wagare, jeb zits tamlihdfigs teiz, ir koti schaubigi.

Leischeem pascheem naw nekahda laikraksta, ne kahdas tautibu weiznadamas fabeedribas, kuras waretu tai tik ahtrai pahrpolinascha-nai energiski pretim stahtees. Ja tiktu teem kauts sawus patriotiskus laikrakstus isdot un sawu literaturu peenahzigi kopt, tad wini ahtri jo ahtri no teem atreutos un — wal-diba sawu mehrki drihsaki fasneegtu. Wa-jaga tikai eewehrot to buhschanu, ka tautas us jema attihsstibas stahwofla atrafdamahs, top arweenu no garidsneezibas waditas un walditas, kurai tur alasch preelischrofa. — Un — Leetawai waram schahdu leezibu dot!

Ziminowsky.

Peterburgâ kahdâ basnijâ peedshwots, kâ „Nowosti“ stahsta, schahds atgadijums. Bruhtes pahris paschulait stahweja altara preelischâ un preesteris jaw bij eefahzis lau-laschanas zeremoniju, kad kahda seeweete is-nahza no skatitaju pulla un isteiza preeste-ram, ka dshwojus ar tagad laulajamo bruh-taganu tik tuwâ draudsihâ, ka to apdahmina-just ar dehsu, un kad laulibas apsolijums bijis schai draudsihai par zehlonu, tad wina pagehrot stahtees wehlat isredsetâs bruh-tes weeta un tikt falaulata ar sawu bijuscho mihlato. Preesteris nu atstahja laulaschanu nepabeigtu un bruh-tes wezaki isteiza, ka pehz schahda peedshwojuma tee wairs newehlotees sawu meitu ar altara preelischâ stahwofcho wihreeti faweenot. Ar to wehl wiss nebij nobeigts. Tâ bruh-tes kâ ari bruh-tgana we-zaki bij isdemuschi leelas summas preelisch kahsu isrihkoschanas un tadeht nu eefahkusees prozese starp abejeem. Bruhtgans gan ap-galwo, ka laulaschanas issauzeja esot tilai taunprahtiga apmelotaja, no kuras winsch ne ka nesinot, tomehr bruh-te negrib jaw bas-nijâ notikuschâ flandata deht ween no wina wairs ne ka sinat. Bruhtgans tura pee laulaschanas issaukschanas ari preestera is-tureschanos par nelikumigu un tadeht ee-fahzis ari pret scho prozesi, tadeht ka tas klausijees us nepasihstamas feeweetes tul-scheem apmelojumeem un nepabeidsis fwehta laulaschanas darba. Preesteris, kâ protams, bijis tahdâs domâs, ka newarot atstah-pee-

nesto apwainojumu ne-eewehrotu. — Tahdi atgadijumi — kâ minetâ awise peesprausch sawam sinojumam — Peterburgas basnijâs pehdejâ laikâ jaw wairat reisahm peedshwoti, tâ ka laulajamee pahri jaw sahlf bihtees nahft wispahrigajâ draudjes basnijâ us sawas fir-schu deribas eefwehtischanu, bet leel isdarit laulaschanu mahju-basnijnâs, kur skatitaji teel eelaisti tik weenigi ar ihpaschahm bite-tehm. Tikai zaur to ween wehl laulajamee war issargatees no tahdeem tranzejumeem, kâ nu pat stahstits. Pehz pareistizibas bas-nijas-likumem pee laulaschanas bruh-tganam un bruh-tei teel prasits, waj naw agraf jaw kahdai zitai personai laulibu apsolijusch. Ja nu weens no wineem pats to apstiprina, tad laulaschana nedrihft notikt. Bet kâ preesteram ja-isturahs tahdâs atgadijums, kur schahdi laulibas kawekki teel peeteikti is publikas widus un peeteischanas war notikt aif daschdaschadeem zehloneem, par to likumâ ne kas naw fazits un tadeht preesteru stah-woflis schai finâ deefgan gruh-ts, jo kâ tee lai issina, waj peeteiktajam eemeslam ir kahds pamats jeb ne un kâ tadeht lai isschfir, waj laulaschana isdarama jeb leedsama?

Peterburga. „Wald. Wehstnesis“ issino Wisaugstaku manifestu par pilnds gaddâs nahkuscho leelknasu Petera Nikolajewitscha un Georgija Michailowitscha apwehrina-schanu. Vihds ar to abi leelknasi eezelti par Keisara fligel-adjutanteem. Apwehrinaschana notika Seemaspils basnijâ, 27. nowembri, kâ Jorga fwehtkds, Keisaru Majestetu klah-tubhschanâ. Pehz deewkalposchanas Keisars nogahja apakschejds korridorâs, kur bij mal-tites galds klah-ts preelisch saldteem ar Jorga krusu. Schê Keisars, pazehlis bi-keri, dshera Jorga krusa kawaleeru weselibu. Leelknas Nikolajs Wezakais issauza weseli-bas Keisara Majestetei, kuras klah-tesofchee pawadiba firsnigeem urah, un musilas koris spehleja tautas himnu. Maltites weeseem tika atkauts, saldumus, dshreenus un galda riklus lihdsnemt. Pulksten 6 Nikolaja sahle bija maltite preelisch Jorga ordena ofizeereem. Schê Keisars issauza dimi tostus. Birmais tosts skaneja: „Us muhsu dahrgâ un fla-wenâ kara-ordena wezala kawaleera, Wahzu Keisara Wishelma weselibu, urah!“ Toftu pawadiba ilgi urah fangeeni un Bruhschu tautas himna. Otrs tosts skaneja: „Us Zuhfu weselibu, mani kungi, us muhsu fla-wenâ kara-ordena wisu kawaleeru weselibu, urah!“ Toftam par atbildi atskaneja skatsch weenprah-tigs urah un Preobraschenska marschs. Us fwehtkeem bija klahr ari Wahzijas suht-nis un Wahzijas kara-leetu pilnwaris. Pehz fwehtku pabeigschanas, Keisaru Majestetes pahbrauzâ atpakat us Gatschinu.

Domenu ministerijas semkopibas departa-ments, pee kura daschi laulskaimneeki bij greefuschees, lai wineem peesuh-titu derigu augu fehklas, dara sinamu, ka winsch sawas eegahdatahs jaunu un pahrlabotu augu fehklas peesuh-tot tik tahdeem laulskaimneekem, kuru deriga darboschanahs departamentam pasihstama, un tad ari laulskaimneezibas bee-dribahm un skolahm, lai tahs schihs fehklas ismehginatu, tâ ka waretu issinat, kura ap-gabalâ schihs fehklas israhdahs par derigahm audschanai, un kura nê.

No Batumas raksta „Ddes. Jtg.“: Kas pasihft Batumu tikai no agrateem laikeem un tad lasa kahdu sinojumu par pilsehtas

tagadejo usplautschanu, tas gandrihs negri-behs wis tizet, ka sinojums stahsta pateesibu, teikdams, ka p. p. pee schejeenes 4 weefni-zahm tagad peenahkusi wehl peektâ, kas dro-schi war lihdsinatees ar Giropas wisleelato pilsehtu weefnizahm. Preelisch 3 gadeem schê wairat nebija, ka tikai weena weefniza ar peezi nabadsigeem kambarischeem, bet tagad no jauna atwehrtâ pahrspehi zaur istabu wairumu un smalkajahm istabas leetahm pat wisislutinatakâ zetotaja pagehrejumas un wehleschanahs. Ari katrâ zitâ finâ pilsehta jaw sahlfusi jo leeliski usplaut; spehzigi pe-trolejas tirgotaji issuh-ta no schahs prezes leelus wairumus us ahrssemehm un ari pati weetigâ tirgoschanahs ar daschdaschadahm prezehm eet teizami us preelischu. Pee wisa ta wehl nahf klah-t, ka gaisf paleel zaur ruh-pigi weizinateem purwu un stigonu no-faufinaschanas darbeem gadu no gada we-felibas finâ labaks un jazere, ka Batuma paliks ar laiku par tahdu weetu, kur daudsi pawadihs seemu ahrsstedamees un weselibu stiprinadami. Schai finâ muhsu pilsehta ari teescham deriga un patihkama, stahwedama paschâ jubras malâ un apnenta no semes pufes zaur Kaulanus milsu kalneem; gaisf schê weenumehr filts un jauls. Schogad p. p. jaw nowembera widus peedshwots, bet fiktums wehl gandrihs gluschi kâ wasarâ, rododendronas sawo pee kalnu noslihpumeem tik kupli un spehzigi, ka gruh-ti tizet, ka see-mas-fwehtki jaw teescham tik tuwu.

Ahrsemes sinas.

Politikas pahrskats. Diwas leetas Wah-zijas awisehm fazehluschas leelu pahrsprees-chanu, proti, ka tronamantineeks apsolijees apmeklet pahwestu un ka Limburgas bislaps Blums eezelts agrakâ amata. Schihs diwas leetas Wahzijas brihwprah-tigâs awises aif pahrspreesch. Winas faka, ka Wahzu wal-diba nu esot pilnigi pademusees pahwestam un issmeedamas dod padomu, lai noplehschot peeminekli, kas pilskalnâ pee Garzes pils uszeltis par godu Bismarka wahrdeem: „Us skanofu mehâ ne-eesim!“ (tas ir, mehâ nepadosimees pahwestam, kâ wezajds laikds Keisars Judrikis IV., kas zetoja us skonofas pili, lai peeluhgtu pahwestu Gre-goru VII.) Skatolu partijas awises pehz Limburgas bislapa apschehlojuma issaka ze-ribas, ka ari trihs atlikuschee, ne-apschehlo-tee bislapi drihs nahkschot atpakat sawds amatds. Waj Bismarks domâ padotees pah-westa pagehrejumas wisas punktis, jeb waj tas daschâ finâ wehl zere, ka pahwestis no dascheem pagehrejumeem atsazisees, tas wehl naw sinams. Bet domajams, ka pahwestis un zentruma (ultramontanu) partija tik weegli ne-atlaidihs Bismarku gavam. Rushtais bikeris, ko Bismarks pats ar sawu stuhrgalwibu few fagatawojis, tam laikam buhs ja-isdser lihds dibenam. Ja tas to grib, tad tas newar zeret us sozialistu li-lumu pagarinajumu, jo zentruma partijas rolâs, kâ awischi lastajee sinams, schai jautajumâ atrodahs isschfirschanas wara.

Par Italiu runajot waram pasinot par kahdu diwkanju jeb dueli, kas notikuse starp bijuscho ministri Mikoteru un tagadejo eelisch-leetu ministerijas general-sekretaru Lowits. Strihda zehlons bija ordenu dahwajums kahdam jaunam zilwefam, kas ar kahdu drukas rakstu bija nepeeklahjigi aiskahris

Nikoteru. Nikoters eeraudjia general-sekretaru Lowito par wainigu pee ordena dah-wajuma un tadeht tam usbruzis parlamenta atpuhschanahs sahle. Gas abu starpa notizis, par to dalibneeki un leezineeki zeesch klusu. Stahsta, ka Nikotero esot Lowitam splahwis gihmi. Wisada whse kahda gruhta goda aiskarschana notikuse, jo pehz tam nahza is-ajinaschana us diwklauju jeb dueli. Dueta notikumi tikpat tumfchi, ka wina zehloni. Duelis notika us sobeneem un Nikoters eewainoja sawam pretineekam roku. Sekundanti pawehleja apstahtees un Nikotera to darija, bet tai brihdi wina pretineeks Lowito peepeschi, pret dueta likumeem, zirta Nikoteram, kas jaw bija nolaidis sawu sobenu us semi! Zirteen's gruhti eewainoja Nikoteru. Waj te bijuse no Lowita puses pahrskatischanahs, waj blehdiga istureschanahs, naw drofchi finams. Nikoteras sekundanti sawa sawus pretineekus par blehscheem un sleplawahm un jaw sekundanti gribeja weens otram usbrukt, bet ahrsteem isdewahs nowehrst lautinu. Abu partijas walda schi notikuma deht leela sakarschanahs.

Turku sultans nospreedis subtit kahdus Turku kara-kugus us Sarkano jubru preesch Turku pawalstneeku apfargaschanahs. It ih-paschi Turku waldbas mehrkis ir, nowehrst melu praweescha pahreeschanu par Sarkano jubru us Arabiju, kur atrodahs muhamedanu swehrtas pilsehtas Mela un Medina. Ara-beesch, kas wezajds laikds bija muhamedanu pulka walboscha tauta un kuru waloda wehl schim brihscham ir muhamedanu rakstu waloda, ar nepazeetibu panes prastalas Turku tautas waldbu, bet tad Arabeeschi faskal-diti daudf ziltis, kas sawa starpa naw ween-prahstigas, un tad wineem trubla freetna wadona, tad nemeerneeku publini arweenu bijuschi weltigi. Sina par jaunu prawee-ti, kas patz no dsimuma Arabee-tis un fludina karu pret Turku waldbu, tadeht modinajuse pee Arabeescheem wifas malas jaumas zeribas. Ja melu prawee-tis parah-bitos Arabija un eenemtu swehrtas pilsehtas, tad gaidama Arabeeschu fazelschanahs daudf leelaka mehra, neta ta peedschwota lihds schim.

Anglija. Par krona leezineeka Kareja fleplawas O'Donela prawu nahf schahdas finas. O'Donels pastahweja us tam, ka Karejs pirmas iswilzis pret winu rewol-weru un ka winsch tik atgainadamees to no-schahwis. Bet swehrinatee wairat tizeja Kareja atraitnei un dehleem, kuru isteikumi ari pa dafai tika apstiprinati zaur kahda matroscha leezibu. Teefas presidents paslu-dinaja O'Donelam nahwes spreedumu „Zuh's peefaminajatees few teesibu, nonahwet zil-weku par to, ka tas bijis besdeewigs un ne-gehlis,“ ta fazija teefnesis sawa usruna; „bet tahda kahrtiba neweenä ziwilisetä walsti newar tikt zeesa.“ O'Donels gribeja lo atbildet, bet tam nekahwa. Kad to weda ahra, tas sawa: „Trihs reises urah preesch Wez-Frijas un Saweenotahm Walstim! Us elli ar Anglu kroni! Nost kehneeni Wik-toriju! Nolahdeti lai ir Anglu Sakschi! Nost teefnesi! Tee ir norunajuschees mani isnihzinat!“

Peshtes angstakai teefai nesen nahzahs spreest par weenu polizijas eerehdni un weenu teefas wihru, kas kahda ismellechanas leeta bij pahrlahpuschi sawu waru. Proti 4 per-sonas, feewa ar diwi meitahm un weenu

dehlu, bij apjuhdsetas par sahdsibu. Winas leedsahs un, ka wehlat israhdiyahs, bij pil-nigi newainigas. Bet minete amata wihri melleja tos peespeest pee isteikchanas, un tadeht apjuhdseteem bes flaita lika dot zir-teemus us papehscheem. Teefa nospreeda wainigajeem amata wihreem zettumu us 6 un 4 mehnescheem. Ungarija wehl peeder pee tahm semehm, kur nekahrtiga kauschu kulschana daschlahrt wehl atgadahs. Tomehr, ka redsams, tahdu darbu pastrahdataji teef faukti pee atbildibas.

Wahr skrofuleem.

Preeschlajijums, turet N. L. B. nama jantojenu wakara, 4. nowembri 1883, no Dr. H. Dijkstra.

3. §.! Esmu nodomajis, Zums schowakar preeschah west flimibu, kura muhsu laikds gadu no gada, ja, waretu teikt, deemu no deenas starp behrneem arween stiprak un stiprak sah plofitees, ta la reti behru war atrast, kas masala waj leelaka mehra ar winu nebuhtu fahrdsis jeb wehl ar to ne-firgtu. Scho flimibu saw par skrofuku-flimibu jeb skrofulosi. Jaw wisu wezaka-jds laikds, is kureem mums finas pahr me-dizinu un winas kopschana ir usglabaj-schahs, skrofuli bija pasihstami ka nereta nikna behru-flimiba. Wahrd's skrofuli jaw atronahs ka schihs flimibas apfimejums pee senejeem Romeeschu rakstneekem; Latwee-schu waloda pahrtulots, winsch apfime — siweni. Zaur tahdu wahru wezlakds gri-beja us to aiskahdit, ka zaur skrofulosi behrna gihmis kuhst lihdsigs siwena gihmi: kal-lis, dseedsereem stipri peepamstot, top refns, daschu reisi tahda mehra, ka starp winu un schodu naw usejamas nekahdas robeschas, wirsluhpa ari stipri uspampst, azis, aiskar-sejuschahs, kuhst schaurakas. Kad behrna gihmis tahda whse ir pahrwehrtrees, tad ne-war noleegt, ka tas nemas ne-isslatahs wairs pehz zilwela gihmja; bet lihdsiba ar siwena gihmi ari gruhti ir atronama.

Ka jaw peeminets, skrofulosis ir tilai behrna flimiba: ar winu fasklimst wiswai-rak behru starp 2. un 10. dschwibas gadu; behru, kuru jaunaki par diwi gadeem, reti un tad ari tilai weegli ar winu fasklimst, bet wini war ar scho flimibu fasklimst no pascha pirmaja dschwibas laika. Starp 10. un 15. gadu skrofuli ari wehl puslihds bee-schi eeronahs, bet reti noteekahs, ka pehz pabeigta 15. gada kahds ar wineem wehl fahrgst: schini dschwibas laikmeta skrofuku weeta mehds eerastees dilons, kuresch ar wi-neem stahw tuwa sakara, it beeschi no wi-neem iszetahs. Nereti turpretim noteekahs, ka skrofuli, kuru kahdam behrnam ir peeme-tuschees jaw wina 10. waj 12. gada un neteel pareisi dseedinati, pastahw wehl pahri par scha behrua 15. ja pat 20. gadu; ja wini ari tagad wehl netop pamatigi dseedi-nati, tad wini gandrihsi arweenu pahrwehr-schahs diloni. Loti reti skrofuli wehl pee-metotees pehz 20. gada: es to nekad wehl ne-esmu peedschwojis. Tapat ari wehl ne-esmu redsejis, ka pee laudim, kuru behru gadd's ir firguschi ar skrofuleem, wezuma deenas schee atkal parahdahs. Daschi ahrsti sawds raktds apgalwo, ka tas warot notikt, bet, ka jaw peeminets, ned's es patz lihds schim to esmu redsejis, ned's ari daschi ziti ahrsti, ar kureem pahr scho leetu esmu ru-najis, to ir eewehrojusch. Puieni un mei-

tenes weenlihdsigi beeschi fahrgst ar skrofu-keem, tilai ar to starpibu, ka pee puieneem wini parahdahs agrak un gruhtaka weida un beeschati beidsahs ar nahwi, kurpretim pee meitenehm wini ilgaki mehds pastahwet, ne-reti pahri par 15. lihds pat 20. gadam. Ta par peem. no kahdeem 200 ar skrofu-keem apfirguscheem behrneem, kuru schogad bija manä ahrsteschana, diwi nomira un schee abi bija puieni, no kureem weens, trihs gadus wezs, mira ar loti gruhteem kaulu un lozitawu skrofuleem; pee otra 9 gadus weza skrofuli bija aiskehruschi plau-schus un sche beidsot iszehlusch plauschu diloni.

Sekam runaschu pahr skrofuku-flimibas zehlonem, deretu ihseem wahreem aprahstik paschu flimibu, ihpaschi winas eefahumu. Ka pee wisahm flimibahm, ta ari pee skro-fuleem ir no leela swara, ka winus, zil drihst ween eespehams, war pasiht un tad wajadiga weeta mellet palihdsibas. Jo ah-trali kahdu flimibu war pasiht un jo ah-trali war eefahlt winu dseedet, jo drihakt ari war zeret, ka winu pawisam isdseedehs; jo wairati turpretim leel winai organisma eefaknotees un jo wehlat eefahlt winu dse-edet, jo gruhtali un gaukati ar winas dse-eschana eet us preeschu, ja, daschu reisi pawisam wairs naw eespehams winu is-dseedet.

Ja nu behrns, kuresch zitadi ir jeb leekahs buht pawisam wewels, peepeschi, bes ka winsch buhtu fa-aufstejees un bes ka laut kahdi ziti zehloni buhtu atronami, dabun eefnas un schihs eefnas nesuhd, ka pee ziteem, weseleem behrneem, nedekas laika, turpretim aiskewlahs ilgaku laiku, pastahw pat wairat mehneschu, deguns pee tam no ahreenes, ka ihpaschi no eescheenes peepampst, ta la behrnam naw eespehams zaur winu elpot, bet elpa jawell zaur muti; jeb — ja behrna azis peepeschi aiskewlahs, metahs sakani un asaro un schi azu aiskewschanahs ari pastahw parleeku ilgu laiku, no rihteem ir stipraka, ne ka deenas laika un pret wakareem, zaur nekahdam weetigahm azu sahlehm newar tikt isdseedeta, turpretim top arweenu niknata, ta la behrns beidsot azis wairs newar waka turet un asaras winam weenumehr ka straumehm tel pahr waigeem, tad tahdu fasklimschana gan-drihs arweenu — tilai retus atgadijeemus isnemot — war eeflatit par skrofuku-flimi-bas eefahumu. Schihs abas flimibas-sih-mes — jeb kad tilai weena no abahm, eefnas waj azu aiskewschanahs, ir parahdijschees, schi weena sihme — pehz kahda laika war pate no fewis, bes ka buhtu tikusi ahrsteta, tik pat peepeschi, ka wina bija parahdijschees, atkal nosust un behrns leekahs atkal pawisam wewels buht. Bet ne us ilgu laiku.

(Turpmat wehl.)

Wauksaimneeku pirmas kapitalis ir finaschana.

Wauksaimneezibas amats naw teescham tik weeglis un weenaldfigs; naw ne buht pee-lihdsinajams tahdeem amateem, kas ka pulk-stens top uswilktis un tad eet patz no fewis, uswilzejam teescham par apmeerinaschana, tahlat, kamehr notel — un tad atkal par jaunu top uswilktis. Ir zitadi gan. Daudf darbibas, daudf finaschanas, daudf dabas-apluhkojuma te wajaga, kas prahtu un pa-zeetibu stiprina, kamehr pa ilgu laiku weens

Raudas-papiru zena.

Rigā, 30. novembri 1883.

Papiru	mafs.	prafija
Pusimperialis	8,42	8,44
5% bankbiletu 1. istabums	96 1/4	96 1/2
5%	94	94 3/8
5% instr. 5. aishnumums	95 1/4	95
Austruma isnaehnumums no 1877. gada	91 1/4	91 3/8
1. 5% Kreevu prehm. aishnumums	218	218 1/2
2.	207 3/4	208 1/4
5% "konfol." 1871. gada aishnumums	135 1/8	—
Odes. pilf. hipotetu bankas 5 1/2% obligacija	139 1/4	139 1/2
Kreew. sem. kred. 5% liblu-sihmes	—	92
Čarklowad semst. 6% liblu-sihmes	—	92
Rigas lom. bankas atf.	265	—
Rigas-Dinaburgas dselszeta atfijas	—	147
Dinaburgas-Bitehstas dselszeta atfijas	163 1/2	—

Wartshawas-Teresp. dselszeta atfijas	135	—
Rib.-Volog. dselszeta atfijas	68	68 1/2
Baltijas dselszeta atfijas	—	109

Deewa-kalposhana Rigas basnijās.

Swehtdeen, 4. dezembri.

Dehlaba basnijā: Sprebilibs pulstien	10 m. Holst.
Petera basnijā: " "	12 mahj. Hind.
" "	10 Dr. Rūfens.
" "	6 mahj. Boelhan.
Saņnu basnijā: " "	9 l. m. Gaetgens.
" "	2 l. m. Walter.
Gertrudes basnijā: " "	10 w. m. Gilde.
" "	2 l. m. Schilling.
Jesus basnijā: " "	9 l. m. Bergmana.
" "	2 w. mahj. Rūfens.
Mahrtinu basnijā: " "	10 l. m. Rühlbrandt.

1883. gada efmu fanehmis dahwanas preelsh patishofibas lafes preelsh ewangelislahm luterislahm draubsehm Kreewija ii schabrahm draubsehm:

Aistraulle	16 rbl.
Kolnese	12 "
Mahlpils	14 "
Lehdurga	17 "
Behterupe	56 "
Dole	16 "
Suntafshi	25 "
Preelsh kolonijahm Sibirija	5 "

Ropā 161 rbl.

Novembri 1883. g. Prachwests Emil Loppenowe.

Lihds 2. bez. atnabshufshi 2429 lugi, aishgabshufshi 2422 lugi.

Atbildoshais rebaktors: Ernst Plates.

„Mahjas Weefis“ lihds ar Peelikumu,

fawu 29. gada-gahjumu nahfoshā 1884. gada fahldams, isnahs tahda pascha leelumā, tā lihds schim un pasneegs fawā weegli faprotamā walodā wajadshgahs sinas un pahrspreedumūs, pamahjidamūs stahstus un padomūs, gudribas graudinūs un jautribas seedinūs.

„Mahjas Weefis“ maksa:

Ar peesuhfischanu par pasi:

Ar Peelikumu par gadu	2 rbl. 35 kap.
Bef " " " "	1 " 60 "
Ar " " " " pusgadu	1 " 25 "
Bef " " " " " "	— " 85 "

Bef peesuhfischanas:

Ar Peelikumu par gadu	1 rbl. 75 kap.
Bef " " " "	1 " — "
Ar " " " " pusgadu	— " 90 "
Bef " " " " " "	— " 55 "

„Mahjas Weefa“ apstelleschanas teef pretim nemtas schahdas weetas:

- Rigā:** manā drufatawā un Latweefshu grahmatu-bodē pee Petera basnijās; Kaptein f. grahmatu-bodē leelajā Rehninu-eelā Nr. 10 un Irbit Iga grahmatu-bodē Daugawmalā.
- Peterburgas Ahr-Rigā:** Kalku-eelā Nr. 14, Puhjisshu Gedert Iga grahmatu-bodē; wihnuš leelajā Aleksandra-eelā pee Beresowa pirts; Schulš Iga bodē pee leelā pumpja.
- Pahrdauqawā** pee Stabush Iga pretim Holma fabrikai; Grundmann Iga wihnuš Jelg. Ahr-Rigā leelā eelā Nr. 9 un Altberg Iga grahmatu-bodē Jelg. Ahr-Rigā leelā eelā Nr. 11.
- Ahgelskalmā** Hausenewis Iga bodē, Kalnjeema-eelā.
- Alezeemā:** Rodin un Waslij Bekalow Igu pahrdotawās.
- Rehns:** tirgotaja Peterson Iga bodē.
- Walmeerā:** E. O. Trey Iga grahmatu-bodē.
- Walfā:** W. Rudolf un Paulin H. grahmatu-bodēs un E. Kiffan Igs.
- Rujenē:** J. Alfine Iga grahmatu-bodē.
- Limbachds:** D. Usher Iga bodē.

- Laudonā** pee grahmatu sehjeja Kahl Grusu Iga.
- Jelgawā:** H. Allu-an un Besthorn Igu grahmatu-bodēs.
- Kuldigā:** Besthorn Iga grahmatu-bodē.
- Leepajā:** Alstin Iga grahmatu-bodē.
- Wentspili:** W. Nies Iga grahmatu-bodē.
- Talsds:** tirgotajs Simsen Igs fawā bodē.
- Lukumā:** Baumann Iga grahmatu-bodē.
- Baufkā:** Bekmann Iga grahmatu-bodē.
- Kandawā:** Jaegerman Iga weefnija.
- Sabilē:** Ginter Iga weefnija.
- Bahrbelē:** J. Breede Iga bodē.
- Jaunselgawā:** A. Schwabe Iga grahmatu-bodē.
- Dubultds:** Goerle Iga apteefi.

Zeem. muishturus, mahjitajus, muischas-kungus, skolotajus, pagasta preelshneelus un zitus Latweefshu tautas draugus toti uslubhsam, tapat tā lihds schim, ari turpmal ar fawu walihdsihu kaubim pee „Mahj. Weefa“ apstelleschanas ne-atrautees.

Kas 10 eksemplarus us weenu adresi apstelle, tas dabuhs weenpadsmito eksemplaru par walti peesuhfitu.

Pirmam numuram ees lihds tā dahwana glihts seenas-kalendaris.

Ernst Plates, „Mahjas Weefa“ atbildoshais rebaktors un ihpashneels.

Sludinajumi.

Pulkstenu,
selta- u. sudraba-leetu lehgeris
no
C. Janšohn, Rigā,
leelajā Rehninu-eelā Nr. 3.

Schwarzes muischā, 14 werstes no Rigas us Kalnjeema zefa, toj anglu un fawnu dahrs, labbas 2 pubraw. leels, derigs ihpafshi dahrsneefam, us gadu isfrentets.

Familiju dsihwofki no 2 un 3 istabahm ir isferejami Buhst-eelā Nr. 18.

semlopieem, la mana
Var šim
linn, linfehktu, rudsu, meeshu, auju, kweshu un firu
tirgoshanas-weeta atronahs Rigā, Satorow-eelā Nr. 20. Turpat manā weefnija
„Hotel Livland“
atron zelneeli lehtas un glihtas istabas, tā ari ruhmi preelsh sirgeem eelsh eebraulshanas „Bapšu.“
Ar jeemishanu
J. Zauka.

Louis Lundmann un beedra
wihnu-
pagrabs
Kalku- un Wall-eelu stuhri Nr. 2.
peedahwā bef wifsham ahrsemju wihnu sortehm u. t. pr., ari wifadus labus un lehtus

Kreewijas wihnus,
par kureem tirgotajem us laukem ir jamafsa lehta patentes nodoshana. Numis ari tagad, tamdeht tā isdewees toti lehti eepirkt, ir no schā laika fahkot eespehjamš pahrdot lehtu rumu pa 33 un konjaku pa 75 kap. pudeli.

Atkalpahrdeweji dabu pelnas teefu lehtofki.

Mogulditawas atrodahs:

Jelgawā	pee F. A. Klein Iga.
Leepajā	" S. Kurschewis Iga.
Lehrpatā	" A. W. Masing Iga.
Kewelē	" W. Demin Iga.

Eelsh-Rigā leelajā Kaleju-eelā Nr. 5.

Pakruhshu truhluma jostas, tā taistias, kas pakruhsti un muguru fatur, tā lai gan 15 lihds 20 gadus buhtu pubhejes, pakruhshu schwalums ihšā laifā atstahj, ehdeens fimele, spehls rodahs un wefels paleel, ir atkal par 2 1/2 rubli, mafaks mehrs, tā seemishneem, lehtaki. Rā ari wifadus

bruka - jostas,

un ihpafshi wehl tahdas jostas preelsh refnaleem ziltweeem, tā taistias ar stipru feder, gumiju un weenu plakti, kas wehoeru un muguru no wifsham pufshm labi fatur, eeshanu atweeglina un wefeliba toti derigas, ir atkal par 6 rubli dabujamas. Zaur zitu list nemt wajaga wibus mehru lidošot. Ar ristiga mehra un adrefes usdoshanu, teel ari par pasi peesuhfittas. Ta leelata manta jaw ir ziltwelam ta wefeliba, tapsh ar' neubutu us seemas-swehtkeem zita schlinkiba til patishama, tā tahda wefeliba josta. Kirurgs J. Weital.

C. Leth u. beedra wihnu-pagrabs Rigā,

Sinder- un Slahru-eelu stuhel Nr. 1, peedahwā bef wifseem ahrseemes wihneem u. t. pr., ari dahadus labus un lehtus Kreewijas wihnus, tā ari rumu un konjaku. Atkalpahrdeweji dabon rabatu. Bafnijas wihnus no 8—25 rbl. par anker.

No 1. dezembra fahlot pahrdod Kahrtschm muischā, Ritaures dr.,

tihritu brandwihnu un spirtu wislabakhs sortes.

Diwi frogi, peederigi pee Binku-muischā, no Turgeem fahlot isfrentejami.

